

MOCIÓ PER A SOL·LICITAR UN PLA INTERINSTITUCIONAL DE MANTENIMENT INTEGRAL I CLIMATITZACIÓ DE CENTRES EDUCATIUS

EXPOSICIÓ DE MOTIUS

Les evidències sobre les conseqüències del canvi climàtic en el nostre planeta són cada dia més inqüestionables. El nostre territori no està exempt d'estes conseqüències. Molt al contrari, Europa i especialment l'àrea mediterrània, banyada per una mar quasi tancada que s'està escalfant entre un 20% i un 30% més ràpid que la mitjana, és una de les que més pateixen i patiran els seus efectes.

A banda de l'increment de la intensitat i freqüència de fenòmens meteorològics extrems i quasi desconeguts fins ara -episodis que fa unes dècades eren extraordinaris són hui molt més probables-, com la devastadora DANA del 29 d'octubre de 2024 o els rebentons tèrmics que estem patint estos dies, una de les conseqüències que se'ns està fent més evident en el nostre dia a dia és l'augment continuat de la temperatura i la major freqüència i intensitat de les onades de calor.

D'acord amb dades de l'AEMET, 2022, 2023, 2024 i 2025 són els quatre anys més càlids mai registrats al País Valencià. Dels deu anys més càlids registrats, nou corresponen al període posterior a 2014. En eixe sentit, la comunitat científica remarca que s'estan batent molts més rècords de calor que de fred. Com a exemple, el 2025 es van registrar 25 dies de rècords càlids a la península mentre no es va registrar cap rècord de fred, un desequilibri totalment anòmal. A més, la calor extrema ja no es concentra només al juliol i a l'agost, sinó que s'estén cap a la primavera i la tardor, un fenomen que es coneix com a "allargament de la temporada càlida". Això provoca situacions com que juny deixe de ser el mes d'entrada en l'estiu per a convertir-se en un mes de característiques que habitualment són pròpies de juliol. En conjunt, la investigació científica apunta que un dels canvis més significatius al País Valencià no és només que els estius siguen més calorosos, sinó que la calor extrema ocupa una part cada vegada més gran de l'any.

Això té conseqüències econòmiques, mediambientals i socials molt directes, amb un impacte sobre la salut, les condicions laborals o la vida quotidiana que es trasllada de manera molt clara als centres educatius. Això ocorre perquè la gran majoria d'ells no estan preparats per afrontar les temperatures per damunt de 30°C que s'estan donant, sobretot les setmanes posteriors a l'inici i les prèvies al final de curs.

De fet, la comunitat educativa valenciana està denunciant la situació insostenible que pateixen alumnat, professorat i personal d'administració a les aules, espais docents i oficines administratives, amb temperatures que oscil·len entre els 30°C i els 34°C quan el Reial decret 486/1997, que regula les condicions de seguretat i salut en els llocs de treball, estableix que la temperatura dels locals destinats a treballs sedentaris propis d'oficina o similars ha de mantenir-se entre 17°C i 27°C.

Les conseqüències en la salut i l'educació d'una exposició prolongada a estes temperatures afecten tant la salut com el rendiment acadèmic: pèrdua de concentració i reducció de la capacitat d'aprenentatge; fatiga i cansament físic i mental; marejos, cefalees i deshidratació; estrès tèrmic i empitjorament de patologies respiratòries i cardiovasculars, entre d'altres.

Davant d'esta realitat, l'anterior govern (2015-2023) va facilitar els processos per a millorar les condicions de confort tèrmic en els centres educatius públics, alhora que

tots els nous centres projectats a través del Pla Edificant redactats des de 2020 incorporaren sistemes d'aerotèrmia per a mitigar la situació. De la mateixa manera, es van emetre les instruccions oportunes perquè es modificaren aquells projectes de centres ja delegats per tal d'incloure també este sistema, que permet fred a l'estiu i calor a l'hivern. Així, des de 2020 es van aprovar o rectificar més de 100 reformes integrals de centres educatius que incorporaven climatitzacions integrals.

En alguns casos estes climatitzacions estan ja estan en funcionament; però malauradament, la paralització del Pla Edificant per part de l'actual govern del PP ha impedit tant la construcció de nous centres amb estes característiques com l'adequada adaptació dels ja construïts. El Partit Popular va retallar un 40% la dotació d'Edificant en el 2024 i altre 40% en el 2025. Al 2026 la retallada és del 25%. Aquestes retallades han implicat en molts casos retards d'entre un i tres anys a projectes aprovats pel Botànic que inclouen la climatització del centre. En altres casos directament el Partit Popular ha retirat la inversió d'Edificant, tot i que afortunadament el mes de juliol de 2026 el TSJCV ha sentenciat que les aprovacions i delegacions d'obres en escoles fetes per la Conselleria d'Educació liderada per Compromís no es poden retirar als municipis i ha condemnat a la Generalitat Valenciana a retornar els imports per a dur a terme les obres. L'última sentència que obliga al govern de la Generalitat a retornar les obres eliminades afecta a 15 centres educatius amb un import d'obres de 65 milions d'euros, on s'inclou la climatització de centres.

La manera més efectiva de climatitzar adequadament els centres és augmentar les reformes integrals dels mateixos via delegacions d'Edificant o construcció pròpia de la Generalitat. Les dades són alarmants, en tres anys la Generalitat només ha delegat 3 obres de reformes d'escoles en Edificant per valor de 15 milions d'euros, i alhora n'ha retirat 15 per valor de 65 milions d'euros. Això implica un balanç negatiu en tres anys de 50 milions d'euros en delegacions d'obres als ajuntaments. Una xifra que contrasta amb les 108 obres delegades per l'anterior govern del Botànic només entre 2022 i 2023. En total, des de 2016 fins a juny de 2023 el govern del Botànic va aprovar incorporacions als pressupost de la Generalitat de quasi 2000 milions d'euros en obres noves en escoles, dels quals més de 1600 milions corresponien a obres delegades per Edificant.

Així, el govern de la Generalitat no només no ha completat ni una sola obra de climatització integral que no estiguera prevista prèviament, sinó que n'ha retirat diverses. Després de tres anys sense prendre cap mesura al respecte mentre les temperatures a les aules no han fet més que batre rècords, la Conselleria d'Educació ha optat per la improvisació, emetent una instrucció de mesures provisionals, amb data 14 de juliol, que els ajuntaments hem conegut només uns dies abans per la campanya propagandística impulsada pel Partit Popular en les seues xarxes socials. Esta actuació regula fonamentalment l'adquisició, instal·lació i ús d'equips portàtils d'aire condicionat en els centres docents públics de titularitat de la Generalitat, com a mesura de caràcter provisional i temporal. La mesura va acompanyada d'una dotació econòmica extraordinària que ascendeix a 16 milions d'euros que es reparteixen entre 1.616 centres i que, depenent de criteris que desconexem, oscil·larà entre els 5.000 i els 25.000 euros per centre.

Tot i que la mesura reconeix el problema existent, no deixa de ser provisional i improvisada i està generant preocupació i molts dubtes entre els equips directius. En primer lloc, perquè després de tres anys de paràlisi de la Conselleria, és una solució molt provisional a un problema estructural. D'altra banda, es trasllada la responsabilitat als centres amb uns terminis quasi impossibles de complir. La gestió dels contractes, lluny de suposar una desburocratització de la seua tasca com s'havia compromès el

govern del Partit Popular arran de la pressió sindical exercida durant la recent vaga educativa indefinida, suma una nova càrrega de treball als equips directius que res té a vore amb la seua tasca organitzativa i pedagògica.

També preocupa el fet que les instal·lacions elèctriques de molts col·legis i instituts no tenen la suficient potència elèctrica per suportar diversos equips de les característiques exigides de manera simultània. Això requerirà ampliar la potència, renovar quadres elèctrics o adaptar instal·lacions, cosa que retardarà la posada en marxa dels equips i, per tant, la seua capacitat de resposta davant del moment crític que és l'inici de curs, anul·lant l'eficàcia com a mesura urgent. Per últim, estos aparells també necessiten certes condicions que poden resultar incòmodes o incompatibles dins de l'aula, com ara el fet que tenen cables visibles, que han d'expulsar l'aire calent a l'exterior a través d'un tub flexible amb eixida per la finestra o que el nivell de soroll, que habitualment està entre 50 i 65 decibels, és excessiu en un espai on escoltar bé és essencial. A més, els anomenats "pingüins" tenen un consum elèctric elevat i perden eficàcia quan hi ha molta gent, com és el cas de les aules.

La situació del nostre municipi no és molt diferent. Tres Edificants paralitzats; temperatures rondant els 32 graus, 9.000 € assignats a l'Alfàs, 5.000 € al Trinet i 15.000 a l'Institut, amb l'Ajuntament assumint despeses que moltes vegades van més enllà del pur manteniment (uns 35.000 € anuals), etc.

És evident que ja no és el moment de mesures provisionals i ineficients sinó que urgeix escometre mesures de caràcter estructural. D'una banda, renaturalitzar els nostres centres amb la instal·lació de vegetació per a proporcionar zones d'ombra, mitjançant la plantació d'arbratge, creació de jardins verticals, etc. De l'altra, escometre mesures com la instal·lació de làmines de protecció solar, o marquesines volades, així com propiciar la ventilació creuada. Per últim, dotar els centres d'energia renovable i instal·lacions elèctriques amb capacitat per sostindre i mantindre una instal·lació aerotèrmica que garantisca una resposta eficient i proporcionada davant les elevades temperatures.

Amb tot, resulta urgent que des de Pedreguer ens posicionem al costat de la comunitat educativa en l'exigència de mesures estructurals, definitives i urgents que facen dels centres educatius del nostre municipi espais dignes, on es puga desenvolupar una activitat educativa i laboral en condicions adequades.

És per tot això que proposem l'adopció dels següents ACORDS:

L'ajuntament de Pedreguer insta el govern de la Generalitat a:

1. Crear un nou sistema de col·laboració interinstitucional per al manteniment integral i climatització dels centres educatius a través d'un consorci format per la Generalitat Valenciana, Ajuntaments i Diputacions amb una dotació de 100 milions anuals de pressupost.
2. Mantindre la inversió de l'anterior govern de 306 milions d'euros anuals del Pla Edificant, i delegar com feia el Botànic almenys 50 obres cada any als ajuntaments.
3. Acatar les sentències del Tribunal Superior de Justícia de la Comunitat Valenciana (TSJCV) que obliguen la GVA a retornar els projectes del Pla Edificant amb climatització integral anul·lats per l'actual Consell.

4. Traslladar este acord a la Conselleria d'Educació, Cultura i Universitats.
5. Facultar l'Alcaldia-Presidència per a la signatura i tramitació de quants documents siguen necessaris per a l'efectivitat d'aquest acord.

